

Så togs Estoniaanhöriga om hand i Norrköping

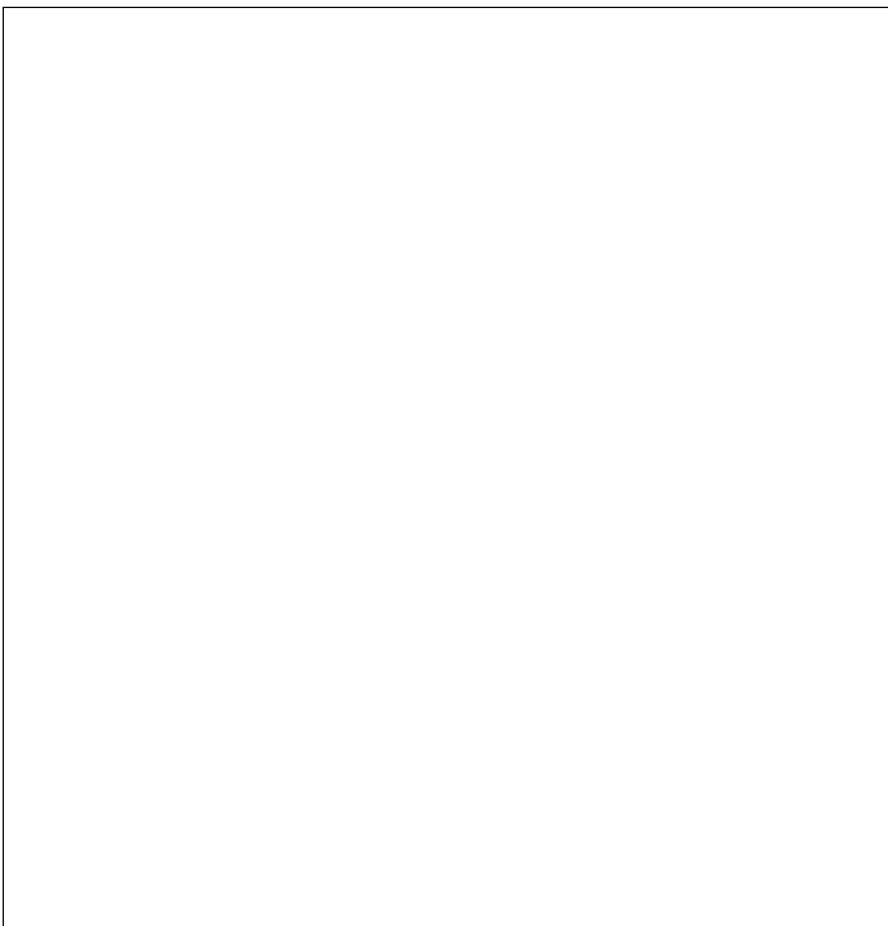
Jag utgår ifrån att författaren Stig Nordfeldt i reportaget »Ersta tog frivilligt vid när krisgrupperna lades ner» i LT 49/98 beskriver omhändertagandet av Estoniaanhöriga i Stockholm med omnejd, eftersom krisomhändertagandet i Norrköping sett helt annorlunda ut. Jag vet att det finns fler exempel på mer omfattande omhändertagande av drabbade ute i landet.

Vid Estoniakatastrofen omkom 61 personer från Norrköping med omnejd. I samverkan mellan Vrinnevisjukhusets krisgrupp, socialtjänsten, kyrkorna, polisen och PRO upprättades ett kriscentrum som var bemannat redan på morgonen efter förlisningen. Verksamheten inriktades på att ge krisbearbetning till de drabbade, men också på att ge mer praktisk information till anhöriga vid stormöten. Redan första dagen kom 200 anhöriga till detta kriscentrum. Polisen förlade sitt arbete med att skaffa underlag för identifieringen dit också. Centrumet bemannades av medlemmar ur sjukhusets krisgrupp samt personer från stadens olika kyrkor.

Den 8 oktober, 1,5 veckor efter förlisningen, hölls en minnesceremoni vid Motala ström, som dessutom är en symbolisk länk till Östersjön. Fem tusen personer deltog i ceremonin som betydde mycket för de anhöriga.

Telefonjour

När kriscentrumet stängdes den 14 oktober 1994 övergick verksamheten till en telefonjour som hölls öppen till mitten av februari 1995. Dessutom hade alla anhöriga fått en egen kontaktperson.

Norrköpings kommun lät resa ett monument över de omkomna som avtäcktes på årsdagen av olyckan i samband med en ceremoni.

son. Det var dels präster och pastorer, dels medlemmarna ur sjukhusets krisgrupp, totalt 28 personer. I möjligaste mån fick de anhöriga behålla den person de hade den allra första kontakten med. När kontaktpersonernas arbete utvärderades genom en enkät ett år efter katastrofen hade de fortfarande regelbunden kontakt med en fjärdedel av de anhöriga. Övriga anhöriga har ett stående löfte om att själva höra av sig vid behov, vilket också har skett i samband med olika former av påfrestningar. Vissa anhöriga har med viss regelbundenhet haft kontakt hela tiden.

Norrköpings kommun lät resa ett monument över de omkomna som avtäcktes på årsdagen av olyckan i samband med en ceremoni. Därefter har vi medvetet valt att låta de anhöriga själva

välja hur de förhåller sig till årsdagarna.

Ville ej ha bärgning

I samband med att analysgruppen skulle lämna sin rekommendation uppmanade de oss att ånyo förbereda krisomhändertagande av anhöriga. Telefonjourverksamheten återupptogs.

150–200 anhöriga från hela Sverige har kontaktat oss på jourtelefonen. Med något enda undantag har det varit anhöriga som är negativa till bärgning av kropparna. De beskriver samstämmigt att de varken har gått på analysgruppens möten eller besvarat Erstas enkäter på senare tid. De har kunnat bearbeta

FOTO: INGVAR ANEHED

sin sorg och klarat av att gå vidare i livet. Idag ångrar många att de inte varit mer aktiva så att analysgruppen förstått att det finns en stor grupp som anser att havet är en gravplats och att de därför vill bevara gravfriden.

Några anhöriga har uttryckt en besvikelse över att inget hänt efter att de fyllt i Erstas första enkät och där uppvisat olika krisreaktioner. Några hade trott att de då skulle bli erbjudna hjälp med automatik. När inget hände kände de sig inte motiverade att fortsätta att besvara de följande enkäterna.

Vårt återupptagna krisgruppsarbete omfattar daglig telefonjourverksamhet samt ett aktivt erbjudande om att de anhöriga kan återknyta sina kontakter med kontaktpersonerna. För dagen är det omöjligt att säga när detta arbete kan avslutas.

Rita Berggren
samordnare
för Vrinnevisjukhusets krisgrupp